

Návštevnosť Trenčianskeho múzea v Trenčíne aj tento rok výrazne ovplyvnila pandémia nového koronavírusu a s ňou súvisiace vládne opatrenia. Napriek tomu sa krivka v štatistike návštevnosti oproti minulému roku mierne zdvihla. Múzeum a jeho pobočky navštívilo počas roku 2021 až **112.134 návštevníkov**, čo je približne o 8,5 percenta viac ako minulý rok.

„Najväčší prepád v návštevnosti sme zaznamenali v mesiacoch január až apríl z dôvodu núdzového stavu a uzavretia všetkých pobočiek. V číslach to znamená prepád v prvých štyroch mesiacoch roka o viac ako 30.000 návštevníkov oproti roku 2019, t.j. roku pred pandémiou. Ďalší prepád nastal v mesiacoch september až november, kedy sa sprísnilo epidemiologické opatrenia a vstup do pobočiek bol umožnený len návštevníkom v režime OTP (očkování, testování alebo po prekonaní ochorenia Covid-19). Negatívny vplyv na návštevnosť mal tiež obmedzený počet osôb na prehliadkach, a tiež lockdown koncom novembra a s ním súvisiace úplné uzatvorenie pobočiek, ktoré sú inak otvorené celoročne“, informoval riaditeľ Trenčianskeho múzea v Trenčíne Peter Martinisko. Ďalej uviedol, že *„dopyt verejnosti o návštevu najmä Trenčianskeho hradu bol kontinuálne vysoký, avšak vzhľadom na nastavené opatrenia sme nedokázali uspokojiť záujem všetkých návštevníkov.“*

*„Zásadný vplyv na náraste návštevnosti mal aj tento rok Trenčiansky hrad. Letná sezóna na hrade bola mimoriadna. Čísla boli vyššie než pred pandémiou. **V mesiacoch júl a august** prešlo bránami hradu napriek prísnyim hygienickým opatreniam až **70.315 návštevníkov**, čo je takmer o 6400 ľudí viac ako minulý rok a bezmála o 2700 návštevníkov viac ako v roku 2019, kedy Trenčiansky hrad zaznamenal rekordnú návštevnosť. Len niekoľko dní pred koncom roka sa nám napriek nepriaznivej pandemickej situácii podarilo pokoriť 100-tisícovú hranicu v návštevnosti, čo nás nesmierne teší. **Za celý rok 2021 navštívilo Trenčiansky hrad 100.273 návštevníkov**, čo je bezmála o 9000 viac ako minulý rok“*, doplnil Peter Martinisko.

Leto bohaté na podujatia

Počas hlavných letných mesiacov vyprodukovalo Trenčianske múzeum 16 víkendových programov, podujatí a hraných nočných prehliadok, z ktorých väčšina približovala život na stredovekom hrade, a ktoré boli prevažne venované k 700. výročiu úmrtia Matúša Čáka Trenčianskeho. Priazeň verejnosti si získali podujatia ako Rozprávková cesta Matúša Čáka Trenčianskeho, Med z Matúšovho včelína, Rozprávkový víkend, Hľadanie zlatého leva Matúša Čáka, Matúšove hradné slávnosti a mimoriadne obľúbené inscenované nočné prehliadky Prekliaty pán a Matúšova sestra pre dospelých, alebo komentovaná baterková večerná prehliadka pre deti. Víkendy na hrade zatriktívili svojim umením šermiarske a lukostrelecké skupiny, ako aj tradičné vystúpenia sokoliarov, ktorí zabávali so svojimi dravcami návštevníkov počas celého leta. Návštevníci si mohli dosýta užiť aj magickú atmosféru južného opevnenia, kde bolo situovaných niekoľko letných podujatí. Akcie na hrade uzavrelo milé detské podujatie “Kráľovstvo svetlonosov” koncom októbra.

Od mája do októbra sa v pobočkách Trenčianskeho múzea konalo dovedna 26 akcií, vrátane hudobných a tanečných predstavení, z ktorých spomenieme IMT Smile, Kandráčovci a Kollárovci, Tublatanka, Peter Bič Projekt, Filip Jančík či muzikál The Duchon's.

Podujatia pre rodiny s deťmi sa konali aj v **Kúrii Ambrovec** v Beckove. V septembri bola v kúrii otvorená výstava "Beckov na historickej fotografii", ktorá prezentovala historické fotografie a zaujímavé pohľady na obec Beckov za posledných 100 rokov.

Pri príležitosti pripomenutia si nedožitých 100 rokov Alexandra Dubčeka začalo v novembri Trenčianske múzeum v Trenčíne predaj zberateľskej suvenírovej eurobankovky "Alexander Dubček" a do rodného domu zapožičalo na obdobie jeden rok od Slovenského národného múzea zopár jeho osobných vecí.

Okrem podujatí boli pre turistov veľkým lákadlom aj klasické prehliadky a výstavy. Do septembra 2021 mohli návštevníci vidieť na Trenčianskom hrade výstavu dokonalých zmenšenín raritných a legendárnych retro autíčok "Autom okolo sveta" a od apríla do septembra výstavu "Trenčianske likéry" prezentujúcu liehovarnícky priemysel a výnimočných ľudí, ktorí v likérkach pôsobili a zanechali v nich svoju energiu.

Dňa 13. augusta otvorilo Trenčianske múzeum v priestoroch Kasárne **stálu expozíciu "Pán Váhu a Tatier"**. Múzeum ňou predstavilo nielen samotného Matúša Čáka Trenčianskeho, ale aj dobu, v ktorej Matúš žil. Expozícia odhaľuje hodnotné a jedinečné zbierkové predmety Trenčianskeho múzea v Trenčíne. Najzaujímavejším exponátom expozície je kópia hermy (busty), ktorá má byť pôvodcom mnohých podobizní Matúša Čáka Trenčianskeho. Originál je z pozlátenej meďi a v súčasnosti sa nachádza v Maďarskom národnom múzeu v Budapešti. Kópiu hermy budú môcť návštevníci na expozícii obdivovať do augusta tohto roka.

Začiatkom novembra 2021 bola otvorená výstava obrazov pochádzajúcich zo zbierok Trenčianskeho múzea a zberateľa JUDr. Slavomíra Moška pod názvom "Trenčín a Trenčiansky hrad". Výstava potrvá do 31. mája 2022.

Významné udalosti a novinky na Trenčianskom hrade

Významnou udalosťou pre Trenčianske múzeum bolo **vydanie pamätnej suvenírovej eurobankovky** s nulovou hodnotou k 700. výročiu úmrtia najznámejšieho pána Trenčianskeho hradu. Predaj bankovky „Matúš Čák Trenčiansky“ bol zahájený koncom apríla 2021.

Pamätnou udalosťou bolo **otvorenie novej vstupnej brány v južnom opevnení** Trenčianskeho hradu. Dňa 23. apríla 2021 ňou prešli historicky prví návštevníci.

28. mája sa konalo **slávnostné otvorenie Južného opevnenia a Čerešňového sadu**, ktoré boli zrekonštruované v rámci medzinárodného projektu TreBuChET – Trenčín, Bučovice, Chránime Európske tradície. Vďaka tomuto projektu sa Trenčiansky hrad svojou rozlohou dostupnou pre verejnosť zaradil medzi najväčšie v Európe.

Novinkou, ktorou Trenčianske múzeum určite potešilo svojich návštevníkov, bolo **zavedenie spoločného vstupného** pre Trenčiansky hrad a ďalšie dve pobočky múzea, a to Katov dom a Karner sv. Michala/Kostnicu. Novinka začala platiť od 1. júla 2021 a stretla sa s očakávaným výsledkom zvýšeného záujmu spoznávania kultúrneho dedičstva, čo sa premietlo do vyššej návštevnosti pobočiek múzea. **Aj vďaka spoločnému vstupnému navštívilo Katov dom o 60 % a Karner sv. Michala/Kostnicu o 109 % návštevníkov viac než minulý rok v rovnakom období (t.j. v mesiacoch júl až október). Celková návštevnosť pobočiek sa medziročne v prípade Katovho domu zdvihla o 50 % a v prípade pobočky Karner sv. Michala/Kostnica o 100 %.**

Ponuku služieb Trenčianskeho hradu zatriktívnila a zmodernizovala **rozšírená realita**, ktorú koncom júna predstavila v Barborinom paláci na Trenčianskom hrade krajská organizácia cestovného ruchu Trenčín región ako nové lákadlo pre návštevníkov. Aplikácia zaujala 3D vyobrazením dobového nábytku, historických postáv, zaujímavými animáciami, mini hrami či reliéfmi a freskami na stenách miestnosti.

Už koncom augusta sa začali prejavovať prvé známky zhoršujúcej sa situácie čo sa postupne premietlo do sprísnenia protipandemických opatrení. Napriek tomu sa Trenčianskemu múzeu v spolupráci s Katedrou histórie Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity podarilo v termíne 23. – 24. septembra zrealizovať na Trenčianskom hrade **jesennú odbornú konferenciu**, ktorá bola vyvrcholením Roka Matúša Čáka. Na konferencii „700. výročie Matúša Čáka Trenčianskeho (1321 – 2021)“ odzneli prednášky na témy týkajúce sa politickej situácie a hospodárskych pomerov v čase vládnutia Matúša Čáka. Zaujímavým predmetom prednášok bola téma osobnosti Matúša, rodu Čák, vývoja spoločnosti v dobe Matúša z pohľadu archeológie a pod. Prednášajúcimi boli významní slovenskí historici a osobnosti, ktorí sa zaraďujú medzi expertov na stredovek. Priestor dostali aj mladší kolegovia, ktorí do výskumu vniesli nové podnety.

Prednášky, kvízy a súťaže

Okrem spomínaných podujatí a mnohých aktivít spojených s Rokom Matúša Čáka, Trenčianske múzeum zrealizovalo v Župnom dome odborné prednášky, ktoré sa týkali jednak sídliskovej kultúry z Matúšovho obdobia, vojenských dejín ale aj vzťahu Matúša Čáka k cirkvi. Ich cieľom bolo priblížiť osobnosť palatína verejnosti. Začiatkom septembra sa konala prednáška „Finančná stráž ČSR a fenomén pašovania v medzivojnovom období“. V novembri sa v Kongregačnej sále Trenčianskeho múzea v Trenčíne uskutočnila posledná prednáška pod názvom "500 rokov od úmrtia Hedvivy Tešínskej - manželky Štefana Zápoľského".

Počas celého minulého roka prinášalo múzeum pre návštevníkov svojich pobočiek a sledovateľov sociálnych sietí rôzne vedomostné súťaže a kvízy. Veľkému záujmu sa koncom roka tešila výtvarná súťaž pre mladšie a staršie deti "Matúšov štetec". Do súťaže sa zapojilo viac ako 400 mladých umelcov. Tie najlepšie práce budú najbližšie mesiace vystavené na Trenčianskom hrade.

Rekonštrukcie počas roka 2021

Niektoré objekty Trenčianskeho múzea prešli v roku 2021 rekonštrukciami. V apríli 2021 sa realizovala výmena strešnej krytiny na rodnom dome Ľudovíta Štúra a Alexandra Dubčeka v Uhrovci a v máji na Katovom dome v Trenčíne. **Projekty boli realizované s finančnou podporou z rozpočtu Ministerstva kultúry sumou vo výške 30.000 eur a dovedna stáli 99.745,20 eur vrátane DPH.**

Od začiatku septembra prechádzal rôznymi obnovami aj Trenčiansky hrad. V septembri 2021 prešla rekonštrukciou strecha Matúšovej veže. **Projekt bol realizovaný s finančnou podporou z rozpočtu Ministerstva kultúry sumou vo výške 38.000 eur, pričom celková cena diela predstavovala 62.993,56 eur s DPH.** Úspešne bola ukončená aj výmena dreveného zábradlia medzi štvrtou a piatou hradnou bránou. Ďalšou novinkou je nová maľovka v rytierskej sále v Barborinom paláci a investícia múzea do nových úspornejších a estetickjších svietidiel v tejto miestnosti. Opravy sa realizovali aj na hradnom múre v južnom opevnení. Z pôvodného muriva záklenkov (strielní) bola postupne odstraňovaná zvetraná omietka, a táto bola následne nanovo domurovaná. Rekonštrukcie sa dočkala aj ochodza na budove Kasárne. Na objektoch Letná veža, 5. hradná brána, Ľudovítov palác a kočiareň bola realizovaná výmena okien a dverí. Poslednou nákladnou obnovou je rekonštrukcia prípojky kanalizácie na Matúšovej ulici. **Celková suma, ktorá bola investovaná do obnov a rekonštrukcií objektov múzea, predstavuje viac ako 429.000 eur vrátane DPH.**

Plány na rok 2022

Trenčianske múzeum v Trenčíne pripravuje pre svojich návštevníkov aj tento rok rôznorodý program. Hostia môžu očakávať zaujímavú letnú sezónu s mnohými prekvapeniami. Deťom bude patriť Veľká noc na hrade. V máji sa zabavia na Rozprávkovej ceste a v júni spolu oslávime Deň detí. Detským smiechom sa budú plniť priestory hradu počas celého leta. Pre dospelých pripravujeme veľmi žiadané a obľúbené hrané nočné prehliadky ale aj ďalšie možnosti kultúrneho vyžitia, detaily ktorých zatiaľ nebudeme prezrádzať. Celoročný program uzatvorí v decembri podujatie Od Ondreja do Troch kráľov, ktoré prinesie vianočnú atmosféru nielen na hrad, ale aj do priestorov Župného domu.

Keďže sa časť podujatí plánovaných na rok 2021 vzhľadom na pandemickú situáciu nemohla uskutočniť, obmedzenia priniesli aj nové výzvy. „V tomto roku plánuje múzeum svoju pozornosť viac prenášať aj do online sveta a naskočiť tak na vlnu inovácií a trendov. V prípade zhoršenia situácie v súvislosti s ochorením Covid-19 a uzatvorenia pobočiek budeme môcť zostať cez streamované prenosy v kontakte s najviac ohrozenými skupinami obyvateľstva ako aj realizovať výchovno-vzdelávacie aktivity pre školské kolektívy, prednášky pre širokú verejnosť i komentované odborné prehliadky. Cieľom je osloviť aj zahraničných návštevníkov, pre ktorých sa pre nastavené opatrenia stali pobočky múzea v posledných dvoch rokoch nedostupné. Okrem toho, do nového roka sme sa rozhodli vstúpiť v novom šate. Spustili sme prevádzku novej webovej stránky Trenčianskeho hradu (www.trencianskyhrad.sk), ktorá je moderná, prehľadná a umožňuje užívateľom jednoduchší prístup ku zverejneným informáciám. K dispozícii naďalej zostáva aj pôvodná stránka Trenčianskeho múzea v Trenčíne, ktorá je prístupná na webovej adrese www.muzeumtn.sk“, prezradil Peter Martinisko.

„Veríme, že sa situácia v súvislosti s pandémiou bude vyvíjať už len priaznivo a my budeme môcť ponúknuť našim návštevníkom plnohodnotný zážitok v podobe zaujímavých akcií a podujatí počas celého roka 2022“, uzavrel riaditeľ Trenčianskeho múzea v Trenčíne Peter Martinisko.

Spracovala:

Ing. Radovana Keliarová

tel.: +421 901 918 858, e-mail: radovana.keliarova@muzeumtn.sk

oddelenie marketingu a komunikácie, Trenčianske múzeum v Trenčíne

www.muzeumtn.sk | www.trencianskyhrad.sk

www.facebook.com/TrencianskyHrad | <https://www.facebook.com/TrencianskeMuzeum>